

Základní škola Úšovice, Mariánské Lázně, Školní náměstí 472, 353 01 Mariánské Lázně, příspěvková organizace

Tel.: 420 354 624 654

E-mail: sekretariat@zsml2.cz

Soutěž „Komenský a my“

Kategorie B: Dětské hry dříve a dnes

Jméno autora: Aneta Šedivá

Název práce: Pojd'te, dámy a pánové, budeme si hrát

Třída: 8. A

Narození: 16. 6. 2006 (13 let)

Adresa: Chotěnov-Skláře 31 E, 353 01 Mariánské Lázně

Pedagog: Běluše Milfaitová

Pojďte, dámy a pánové, budeme si hrát

Aneta Šedivá

Umíte si představit dětství nebo rovnou celý svůj život bez hraček? Bez her? Asi se po sobě díváte a kroutíte hlavami. No ano, neumíte. Ani já ne.

Všichni jsme byli dětmi a někteří z nás ještě jsou a jiní dětmi zůstanou stále. Proč ne, může to být docela legrace. Jen se ničeho neobávejte, všichni si umíme hrát! I když tvrdíte, že už ne, že dospělí si nehrají. Některým z vás to v dospělosti přijde naivní, nepatřičné a nevhodné, ale ruku na srdce, pánové, když si lepíte modely letadel, hrajete s pár přáteli fotbálek na plácku za obcí, když vylepšujete svoji motorku nebo sbíráte známky – to není hra? A co vy, dámy, když tvoříte bytové dekorace, čechráte záclonky, převlékáte se za někoho jiného na maškarní ples, vyrábíte úžasně nazdobený dort nebo sbíráte růžový porcelán – to si přece tak trochu hrajete, nemyslíte?

Vzpomínáte na své hračky? Mladší z vás odpoví, že ano a možná vyjmenují panenky, autíčka a vláčky. Ale zkuste se zeptat svých rodičů, s čím si hráli. Většinou odpoví stejně jako vy, ale v hloubi duše ví, že jejich nejoblíbenější hračka byla přeci ta lodička, kterou si vyrobili na táboře.

Dnešní doba je hraček plná. V některých hračkářstvích se vám udělá téměř nevolno z jejich množství – všechno tam bliká, svítí, vrčí, jezdí, panenky pláčou, smějí se, čůrají... Člověk se cítí poněkud stísněně a děti neví, kam dříve skočit, co prohlížet, co požadovat a jejich malá dušička se začíná tak trochu stresovat. Takže starostlivá maminka svého potomka raději rychle vyvede na čerstvý vzduch, aby jeho trápení ukončila a zabránila odčerpání tučné částky ze své kreditní nebo debetní karty. Zejména je-li před Vánoci.

No jistě! Vánoce! Ach kouzelný to čas! A vánoční seznamy dětských přání Ježíškovi se plní požadavky na nový počítač, mobil, notebook, herní konzole ... Zdánlivě dokonalé hračky. Ale nebylo by lepší dřevěné autíčko, napadne vás, jako malí jste na něj nedali dopustit? Co jste si s ním vyhráli! Kam se vlastně podělo? To ono bude ležet v té krabici na půdě. Ale ne, to se dnes nehodí, něco tak obyčejného. Vždyť s tím se dnes už nedá hrát, říkáte si, i když tomu nevěříte. A koupíte požadované mobily, počítače a konzole.

Dokonalé technické hračky! Jsou úžasné, báječné a geniální, jenže... S tím nudným dřevěným autíčkem jste si museli ve své hlavičce vytvářet svůj vlastní svět. Ovšem s nimi jsme nuceni vstoupit do předem daného světa někoho úplně jiného. Do světa cizí fantazie. Bez námahy, bez vlastní touhy a obrazotvornosti. Svoji vlastní fantazii můžeme úplně vypnout, ta by přeci něco tak úžasného stejně nevymyslela. Jsme o tom přesvědčeni. A vypínáme ji. Jde to úplně snadno. Je to krásně pohodlné. Opačně už je to horší, je mnohem těžší zmáčknout ten červený knoflík a říct si: Dost!

Většina rodičů tohle tak nějak chápe a snaží se, více či méně úspěšně, své ratolesti vyhnat z virtuálního světa do toho reálného. Což ale, co si budeme povídat, není právě nejbezpečnější. Když váš miláček sedí přitaven k monitoru, nehrozí žádné úrazy nebo nachlazení, máte ho pěkně na očích, víte, co dělá. Respektive myslíte si to. No a když se pak takové životem a reálným dobrodružstvím nepolíbené děcko ocitne například v lese, je pak skutečně jen malá pravděpodobnost, že se mu nic nestane.

Tak si to představte, jak se takový malý, třeba desetiletý, Pepíček vydává na procházku. A co se nestane? Jakožto počítačový skautík s největší pravděpodobností zakopne o pařez nebo ho kousne mravenec. Jak kruté! Vyděšená matka začne hystericky rvát na otce, co to bylo za hloupý nápad a že už ho ven nikdy nepustí. Po této záživné hádce pošlou Pepíčka k všeobecné spokojenosti opět do pokoje k počítači a přinesou mu tam i oběd.

A teď si představte časy dávno minulé, třeba před šedesáti lety. Vaši prarodiče běhali po lesích a snažili se svá neposlušná dítko zahnat domů k večeři. Většinou je našli s odřenými koleny, jak proti sobě útočí nějakými nebezpečnými zbraněmi, třeba kopřivami nebo bahnem. A ta jejich malá roztomilá holčička sedí na větvi, má v kapse housenku a pozoruje dění. V jejích očích se zde odehrává souboj udatných rytířů, kteří bojují o ruku spanilé princezny. Oči rodičů vidí vykotlaný strom, rybník a bahno, oči dítěte spatřují všude kolem hodiny a hodiny zábavy a úžasného dobrodružství, vidí místo, kde před dávnými lety schovali piráti velký poklad, vidí hladinu nekonečného modrého moře. A když zapnou představivost na plný výkon, tak už se v dáli rýsuje zlatý zámek s desítkami či stovkami komnat přeplněných drahými koberci. A to zdaleka není všechno. Takové dítě večer usíná se stejným pocitem jako Alenka, která se právě vrátila z říše divů.

Tak pojd'te, dámy a pánové, budeme si také takhle hrát. Myslíte, že jste se změnili? Ne! Jen jste vyrostli, ale fantazii máte stále, nebojte se, jen jí dejte prostor. A ještě něco, děti jsou pořád stejné. Jen doba se mění. Společenské zvyklosti a pravidla. Co před pár lety připadalo lidem nemyslitelné, bereme dnes za samozřejmost. Ale co svět světem stojí, děti toužily, touží a budou toužit po dobrodružství, po hrách, po tajemství a po svých vlastních světech. A co si budeme povídat, nejen děti! Tak pojd'me!